

Прогноз
бюджету Тернопільської міської територіальної громади
на 2027-2029 роки

I. Загальна частина

Прогноз бюджету Тернопільської міської територіальної громади на 2027-2029 роки (надалі Прогноз) розроблено на виконання ст. 75¹ Бюджетного кодексу України, дію якої відновлено Законом України від 18.09.2024 №3979-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо відновлення середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні та приведення окремих його положень у відповідність із законами України», базуючись на схваленій постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2025 №774 Бюджетній декларації на 2027-2029 роки, Основних прогнозних макропоказниках економічного і соціального розвитку України на 2027-2029 роки (лист Мінекономіки від 14.04.2025 №3011-02/30287-03), Податкового та Бюджетного кодексів України, Програмі економічного і соціального розвитку громади, Стратегії розвитку міської громади та інших документах, що стосуються середньострокового планування.

Прогноз складено враховуючи Методичні рекомендації та Інструкцію щодо складання місцевих бюджетів на середньострокову перспективу, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 314 (із змінами та доповненнями).

Метою Прогнозу є формування послідовної та передбачуваної бюджетної політики міської громади на середньостроковий період, створенні дієвого механізму управління бюджетним процесом в діючих умовах війни, із перспективою поступового відновлення.

Основними завданнями Прогнозу є:

- визначення обсягу ресурсів бюджету громади на середньострокову перспективу та встановлення взаємозв'язку між пріоритетами розвитку та можливостями бюджету;
- прогнозування обсягів видатків, пов'язаних із продовженням існуючих бюджетних програм та визначення наявності фінансового ресурсу для планування нових напрямків спрямування коштів;
- забезпечення стабільної діяльності установ бюджетної сфери для задоволення потреб мешканців громади шляхом надання якісних послуг в сфері освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту, тощо;
- фінансування інвестиційних проєктів (програм), що мають термін реалізації більше одного року;
- підвищення результативності, ефективності та прозорості витрачання бюджетних коштів;
- посилення бюджетної дисципліни та контролю за витратами бюджету міста, ефективне управління бюджетними коштами, зокрема, завдяки застосуванню програмно-цільового методу бюджетування;

Показники Прогнозу є орієнтирами бюджетної політики у середньостроковому періоді для збалансування напрямів політики розвитку з можливостями бюджету.

Очікувані результати реалізації прогнозу – досягнення балансу між напрямками розвитку громади та її бюджетними можливостями, враховуючи ризики та економічні, виклики, що впливають на економіку громади в умовах повномасштабної російської агресії.

Можливими ризиками невиконання прогнозних показників є:

- наслідки військової агресії росії, зокрема, руйнування виробничих комплексів та об'єктів інфраструктури, енергосистеми, спад економічних показників внаслідок припинення діяльності підприємств, скорочення працюючих, міграція робочої сили, що може призвести до скорочення ВВП та основного капіталу громади, та відповідно – зменшення надходжень до бюджету;

- зміна бюджетного та податкового законодавства, зокрема, зміна податкових ставок, термінів і правил сплати податків, введення або відміна пільг, тощо;

- ріст інфляції та курсу долара США та євро, що призведе до збільшення цін та місцевого боргу, а також боргових зобов'язань;

- скорочення обсягу міжбюджетних трансфертів з державного та інших бюджетів, зменшення обсягу інвестицій;

- зростання цін на енергоносії.

Заходами з мінімізації впливу фіскальних ризиків на показники бюджету є:

- мобілізація додаткових ресурсів до бюджету, використання всіх наявних резервів залучення коштів;

- удосконалення інструментів бюджетного прогнозування;

- продовження співпраці з міжнародними фінансовими організаціями;

Прогноз бюджету включає індикативні прогнозні показники: економічного і соціального розвитку громади, показники доходів, видатків, фінансування та кредитування бюджету, прогнозні показники міжбюджетних трансфертів, а також показники місцевого боргу та гарантованого місцевого боргу.

Попередній Прогноз було затверджено у 2025 році на 2026-2028 роки.

II. Індикативні показники економічного та соціального розвитку громади на 2027–2029 роки

Показники соціально - економічного розвитку Тернопільської міської територіальної громади на 2027 рік та на два наступних роки окреслюють курс розвитку економіки в цілому та визначають його перспективи на найближче майбутнє, із врахуванням економічних викликів, пов'язаних із війною.

Основне завдання економічного і соціального розвитку Тернопільської міської територіальної громади – це підтримка обороноздатності Збройних Сил України, забезпечення належного функціонування усіх сфер життєдіяльності громади, безпечних умов проживання в умовах воєнного стану, надання широкого спектра соціальних послуг, вирішення соціальних питань, створення умов для економічного розвитку громади в умовах воєнного/післявоєнного стану, зміцнення міжнародних відносин, поліпшення екологічного стану довкілля.

Аналіз соціально-економічного розвитку Тернопільської міської територіальної громади дозволяє розраховувати на щорічне зростання його показників, незважаючи на вплив факторів війни та пов'язаних із нею додаткових витрат та потенційних ризиків.

Так, демографічна ситуація в Тернопільській МТГ протягом останніх років є стабільною. Кількість працездатного населення станом на 01.01.2026 становить 157,6 тис.

осіб, що складає 70% від загальної чисельності населення та є вищим, ніж аналогічний показник по Україні в цілому.

Виробничий потенціал громади складається з понад 110 промислових підприємств, які забезпечують виробництво та реалізацію промислової продукції. Основа промисловості - підприємства харчової, легкої, целюлозно-паперової промисловості, з виробництва електричного та електронного устаткування, інших неметалевих виробів. Економіка Тернопільської громади, незважаючи на широкомасштабні воєнні дії в країні, продовжує працювати та забезпечувати внутрішній ринок товарами та послугами та відіграє значну роль у наповненні бюджету громади.

Зовнішньоторговельні операції товарами здійснювалися із партнерами з 78 країн світу. До країн Європи було експортовано 59,8% усіх товарів, до країн СНД – 1,8%.

В економіку громади було вкладено 4559,4 млн грн капітальних інвестицій, у розрахунку на 1 мешканця обсяг інвестицій за 2025 рік складав 20,2 тис.грн. Вагомим джерелом капітальних інвестицій є власні кошти підприємств та організацій, що складають 52% від загального обсягу інвестицій. За 2025 рік в Тернопільській МТГ було введено в експлуатацію 114,4 тис. м² житла.

Чисельність штатних працівників на 01.01.2026 становила 66,1 тис. осіб. Суттєва чисельність мешканців міста зайнята у малому та середньому бізнесі.

Чисельність працюючих у сфері підприємництва становить 52,1 тис. осіб. В м. Тернополі здійснює діяльність 28,4 тис. одиниць суб'єктів малого підприємництва, що на 1,8% більше, ніж у 2024 році (27,9 тис. одиниць).

Значну увагу Тернопільська міська територіальна громада приділяє залученню інвестицій в енергозбереження, оскільки енергоефективність є однією з передумов сталого енергетичного розвитку міста. Глибока термомодернізація освітніх закладів міста є пріоритетним завданням для Тернопільської міської ради в рамках реалізації проекту «Глибока термомодернізація будівель закладів освіти м.Тернопіль».

У бюджетній сфері громади перспективними напрямками реалізації енергоефективності є проведення санації будівель та споруд, модернізація котельного обладнання. Здійснюється комплекс технічних заходів, спрямованих на відновлення та приведення теплотехнічних характеристик у відповідність із сучасними вимогами, нормами і стандартами, зменшення втрат енергоресурсів.

На території громади розташована значна кількість зон для відпочинку, в тому числі, на воді, що дає змогу розвивати туризм. Туристичні культурні ресурси включають: 345 пам'яток і пам'ятних знаків, що знаходяться під державною охороною. Громада позиціонує себе як регіональний туристичний центр, що пропонує широкий спектр розважальних та рекреаційних послуг. Активно розвивається водний туризм та різноманітні види водного спорту.

III. Пріоритетні напрямки розвитку Тернопільської міської територіальної громади на 2027-2029 роки

Стратегічна ціль: 1 «Муніципальна інфраструктура забезпечує комфорт для різних груп населення» містить 2 оперативні цілі:

1.1. Енергоефективна та енергоощадна житлово-комунальна інфраструктура забезпечує комфортне проживання та пом'якшення наслідків зміни клімату

1.2. Інфраструктура забезпечує сталу мобільність

Стратегічна ціль: 2 «Бізнес-клімат громади сприяє сталому розвитку конкурентоспроможної місцевої економіки» має оперативні цілі:

2.1. Приваблива для інвестицій громада

2.2. Бізнес громади орієнтований на інноваційність та сталий розвиток

Стратегічна ціль: 3 «Екологічно приваблива та стійка до техногенних і природних небезпек громада» представлена оперативними цілями:

3.1. Безпечна для життєдіяльності громада задовольняє потреби мешканців і приваблює гостей

3.2. Чисте довкілля для майбутніх поколінь

Стратегічна ціль: 4 «Громада з високим рівнем соціальних та адміністративних сервісів, доступних для всіх» містить 7 оперативних цілей:

4.1. Спроможна система охорони здоров'я задовольняє потреби усіх груп населення

4.2. Якісні та сучасні освітні послуги для всіх

4.3. Належні послуги соціального захисту та інклюзивне середовище громади

4.4. Збережена історична самобутність, українська національна, громадянська та регіональна ідентичність, утверджена унікальність міста та громади, розвинена сфера культури, спрямована на популяризацію місцевих традицій, особливостей і цінностей

4.5. Розвинена сфера фізичної культури та спорту задовольняє потребу в активному дозвіллі

4.6. Соціально відповідальна влада надає якісні адміністративні послуги та забезпечує інституційну спроможність громади

4.7. Розвинена молодіжна політика забезпечує залучення молоді до прийняття рішень

Основні прогностичні показники економічного і соціального розвитку Тернопільської міської територіальної громади на 2027-2029 роки.

	Показники	Один. виміру	2025 факт	2026 очікуване	2027 прогноз	2028 прогноз	2029 прогноз
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Чисельність наявного населення	тис. осіб	225,2	224,0	224,0	225,0	225,0
2	Обсяг реалізованої промислової продукції	млн. грн.	27534,7	25350,0	27130,0	28500,0	29925,0

3	Обсяг реалізованої промислової продукції на одну особу	грн.	122267,8	113169,6	121116,1	126666,0	133000,0
4	Освоєно капітальних інвестицій	млн.грн.	4559,4	5500,0	5800,0	6100,0	6405,0
5	Інвестиції у житлові будівлі	млн.грн.	1569,4	1210,0	1300,0	1400,0	1498,0
6	Введення в експлуатацію житла	тис.м.кв	114,4	105,0	110,0	120,0	130,8
7	Обсяг виконаних будівельних робіт	млн. грн.	2925,4	2620,0	2730,0	2950,0	3186,0
8	Перевезено вантажів	тис. тон	4210,3	6300,0	6500,0	6200,0	6200,0
9	Перевезено пасажирів	млн. пас.	36,7	38,4	39,0	39,0	39,0
10	Роздрібний товарооборот	млн. грн.	18030,0	18380,0	19300,0	20300,0	21315,0
11	Середньомісячний роздрібний товарооборот на 1 особу	грн.	6671,8	6837,8	7180,1	7413,0	7944,4
12	Реалізовано послуг	млн. грн.	12696,6	14080,0	15000,0	15975,0	17013,4
13	Реалізовано послуг на 1 особу	грн.	56379,1	62857,1	66964,3	71000,0	75615,1
14	Експорт	млн. дол. США	286,0	300,0	315,0	350,0	365,0
15	Імпорт	млн. дол. США	370,0	370,0	370,0	375,0	380,0
16	Зовнішньоторговельний оборот	млн. дол. США	656,0	670,0	685,0	725,0	735,0
17	Кількість суб'єктів підприємництва	тис. один.	28,4	29,6	30,5	31,0	31,5
18	Чисельність працюючих у сфері підприємництва	тис. осіб	52,1	54,6	56,5	57,0	57,5
19	Надходження до бюджету громади	млн. грн.	1502,4	1656,0	1820,0	2000,0	2180,0
20	Середньооблікова кількість штатних працівників	осіб	66096	74915	74915	74915	74915
21	Кількість зареєстрованих безробітних	осіб	395	570	580	550	550
22	Середньомісячна заробітна плата	грн.	22183,2	24030,0	26400,0	28776,0	30900,0

IV. Показники доходів бюджету

Показники доходної частини бюджету громади на 2027-2029 роки.

При прогнозуванні доходів бюджету на 2027-2029 роки взято до уваги доведені державою показники :

- мінімальної заробітної плати на початок бюджетного року (з 1 січня 2027 року - 9 546 грн, з 1 січня 2028 року - 10 377 грн, з 1 січня 2029 року - 11 114 грн);
- прожиткового мінімуму для працездатних осіб (з 1 січня 2027 року – 3 691,00 грн, з 1 січня 2028 року – 4 019,00 грн, з 1 січня 2029 року - 4 304,00 грн), та пов'язану з ними зміну ставок ряду податків : (ПДФО, єдиного першої групи, транспортного, податку на нерухомість, туристичного збору) та інших надходжень ;
- Ріст ВВП на рівні держави у відсотках до попереднього року : 104,5 відсотків у 2027 році, 105,3 відсотка у 2028 році та 106,7 відсотки у 2029 році;
- індексу споживчих цін на рівні держави у відсотках до попереднього року : 2027 - 109,3 відсотків, 2028 - 107,5 відсотків та 2029-105,9 відсотки, а також
- обмінний курс гривні до долара США в середньому : 2027 -47,1 грн, 2028 -49,1 грн, 2029 - 50,7 грн, а також на кінець року (відповідно 48,3 грн, 50,1 грн та 51,5 грн).

Застосовано норми Податкового та Бюджетного кодексів України, зокрема, діючі ставки податків і зборів, чинного рішення міської ради «Про місцеві податки і збори Тернопільської міської територіальної громади» від 06.06.2019 №7/35/5 (із змінами та доповненнями), інших нормативно-правових актів з питань оподаткування та формування доходної бази.

При прогнозуванні власних доходних джерел на подальші 2028-2029 роки враховано фактор невизначеності у зв'язку із війною, тому темпи росту по них є дещо обережнішими, ніж у 2027 році по відношенню до плану 2026-го року.

В результаті прогноз власних доходів бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) на 2027 рік визначено в сумі 4 323 712 329 грн, на 2028 рік – 4 567 760 884 грн, на 2029 рік – 4 843 391 138 грн (додаток 2).

Їх щорічний приріст до плану попереднього року становитиме: у 2027 році –9,7 відсотків, у 2028-2029 роках – біля 6,0 відсотків.

З них доходи загального фонду (без трансфертів) становитимуть : на 2027 рік в сумі 4 185 910 000 грн, на 2028 рік – 4 421 782 000 грн, на 2029 рік – 4 689 550 000 грн.

Доходи спеціального фонду становитимуть : на 2027 рік в сумі 137 802 329 грн, на 2028 рік – 145 978 884 грн, на 2029 рік – 153 841 138 грн.

Основним бюджетоформуючим джерелом залишається податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), питома вага якого у власних доходах загального фонду щорічно складатиме біля 63,0 - 65,0 відсотків.

При його обрахунку взято до уваги зменшену частку зарахування до бюджету громади – 60 відсотків (замість діючої 64 відсотки), продовження спрямування ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців до державного бюджету, приріст мінімальної зарплати на рівні держави та середньомісячної зарплати по громаді, інші фактори впливу, тощо.

Відтак, прогнозні обсяги ПДФО до бюджету громади складуть : 2027 рік - 2 630 000 000 грн, 2028 рік - 2 808 310 000 грн та 2029 рік - 3 004 890 000 грн.

Порівняно з попереднім Прогнозом на 2026-2028 роки показники ПДФО є меншими за рахунок зміни частки зарахування до бюджету громади з 64-х до 60-ти відсотків.

Місцеві податки і збори щорічно зростатимуть і становитимуть: у 2027 році – 1 076 900 000 грн, у 2028 році – 1 112 827 000 грн та у 2029 році - 1 161 850 000,0 грн, основну питому вагу яких складуть податок на майно та єдиний податок.

Вони перевищують показники попереднього прогнозу на 2026-2028 роки (у тому числі, за рахунок зміни розміру мінімальної зарплати: у попередньому прогнозі мінімальна зарплата з 1 січня 2027 рік складала 9374,00 грн, з 1 січня 2028 року - 10 059,00 грн , у теперішньому з 1 січня 2027 року - 9 546 грн, з 1 січня 2028 року - 10 377 грн) (додаток 2).

Зокрема, податок на нерухомість прогнозується із зростанням, чому сприятиме передбачене Програмою економічного та соціального розвитку громади щорічне збільшення вводу в експлуатацію житла, ріст мінімальної заробітної плати на початок року, тощо.

Надходження по платі за землю базуються на фактичних надходженнях трьох попередніх років за умови діючої нормативно-грошової оцінки землі.

Надходження транспортного податку обраховано виходячи із темпів зростання мінімальної зарплати та динаміки надходжень за останні роки.

Відповідно, податок на майно у 2027-2029 роках складе 369 700 000 грн, 385 227 000 грн та 404 050 000 грн.

Надходження єдиного податку щорічно становитимуть : 700 000 000 грн, 720 000 000 грн та 750 000 000 грн відповідно, за рахунок приросту мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму для працездатних осіб, а також показника росту ВВП, Програми економічного та соціального розвитку громади.

Щорічні втрати бюджету громади внаслідок наданих на місцевому рівні пільг по місцевих податках і зборах (по земельному податку), прогнозуються на рівні близько 13,0 – 15,0 млн.грн.

Вагомими дохідними джерелами стануть надходження акцизного податку, зокрема, відрахування із ввезеного в Україну та виробленого в Україні пального, з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів, надходження яких щорічно зростатимуть внаслідок поступового наближення ставок акцизного податку на пальне й тютюнові вироби до рівня, прийнятого в ЄС, а також діяльності держави в напрямку детінізації ринків продажу.

Серед неподаткових надходжень найбільшу бюджетоформуючу функцію виконуватимуть власні надходження бюджетних установ, плата за оренду комунального майна, кошти від продажу майна, плата за надання інших адміністративних послуг та інші.

Прогноз не містить показників міжбюджетних трансфертів, оскільки на сьогодні їх не доведено (додаток 10).

V. Показники фінансування бюджету, показники місцевого боргу, гарантованого територіальною громадою боргу та надання місцевих гарантій.

У 2027-2029 роках громада продовжуватиме залучення та освоєння зовнішніх фінансових ресурсів шляхом місцевих запозичень, зумовлене потребою в додаткових коштах

на виконання інвестиційних проектів в галузі енергоефективності, транспорту, розвитку освітньої інфраструктури громади та ін.

На сьогодні основною міжнародною фінансовою установою, яка через Міністерство фінансів України фінансує різноманітні проекти громади, є Європейський інвестиційний банк (ЄІБ).

Так, у 2027-2029 роках, відповідно до Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства та Тернопільською міською радою (№ 13010-05/197 від 11.12.2018), міська рада продовжуватиме освоєння кредитних коштів ЄІБ (загальна сума кредиту – до 25 408 350,0 євро), з метою впровадження заходів субпроекту «Глибока термомодернізація будівель закладів освіти міста Тернополя».

Перша вибірка кредиту відбулась 26.07.2021 в сумі 2 803 176,00 євро (включаючи одноразову комісію 3176 євро), друга 08.12.2025 в сумі 11 300 021,00 євро, залишок кредитних коштів очікується в кінці 2026-го року.

У 2027-2029 роках надходжень кредитних коштів не прогнозується. З листопада 2026 року відбуватиметься щопіврічне (травень/листопад) погашення «тіла» кредиту.

Відтак, показники прямого боргу бюджету громади за зазначеним субпроектом становитимуть:

- на 31.12.2027 – 23 166 441,2 євро або 1 275 544 253 грн,
- на 31.12.2028 – 21 671 832,0 євро або 1 237 678 325 грн,
- на 31.12.2029 – 20 177 223,5 євро або 1 184 604 792 грн.

Також міською радою здійснено місцеве запозичення коштами ЄІБ у формі Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України та Тернопільською міською радою від 13.12.2023 №13110-05/239 з метою реалізації субпроекту «Оновлення електротранспорту міста Тернополя» (придбання до 30-ти нових тролейбусів) в сумі до 5 500 000,0 євро.

У 2025 році відбулась повна вибірка коштів запозичення на суму 5 483 490,70 євро (15.10.2025 - 1 920 115,50 євро (включаючи одноразову комісію - 1375,0 євро), 16.12.2025 - 3 563 375,20 євро). Повернення «тіла» кредиту розпочнеться у 2029 році.

Показники прямого місцевого боргу по даному запозиченню по бюджету громади становитимуть:

- на 31.12.2027 - 5 483 490,70 євро або 301 920 998 грн,
- на 31.12.2028 - 5 483 490,70 євро або 313 162 154 грн,
- на 31.12.2029 - 5 159 970,70 євро або 302 941 880 грн.

Крім діючих, міська рада у 2026 році планує здійснити нове місцеве запозичення Міністерства фінансів України коштами ЄІБ (замість гарантії) на суму 2 000 000 євро з

метою реалізації субпроєкту "Оновлення електротранспорту міста Тернополя в рамках програми "Міський громадський транспорт України".

Надходження першого траншу прогнозується в кінці 2026 року (700 000,0 євро), решту суми (1 300 000 євро) планується отримати в 2027 році.

Повернення «тіла» кредиту відбуватиметься з 2031-го року, за виключенням 500,0 євро, які будуть сплачені при одержанні першого траншу (як частина одноразової комісії за проведену оцінку банком).

Тому місцевий борг по даному запозиченню становитиме :

- на 31.12.2027 - 1 999 500,00 євро або 110 092 470 грн,
- на 31.12.2028 - 1 999 500,00 євро або 114 191 445 грн,
- на 31.12.2029 - 1 999 500,00 євро або 117 390 645 грн.

Також прогнозується додаткове залучення коштів ЄІБ з метою реалізації проєкту «Глибока термомодернізація закладів охорони здоров'я м. Тернополя» в сумі 11,28 млн. євро (11 285 197,02 євро).

Надходження попередньо плануються в сумі : 2027 рік - 383 883 500,00 грн, у 2028 рік - 215 600 000,00 грн, у 2029 році - не прогножуються.

Місцевий борг по даному запозиченню (з урахуванням сплати одноразової комісії) попередньо становитиме :

- на 31.12.2027 - 7 148 170,00 євро або 393 578 240 грн,
- на 31.12.2028 - 11 283 367,02 євро або 644 393 090 грн;
- на 31.12.2029 - 11 283 367,02 євро або 662 446 478 грн.

Загалом по бюджету громади витрати на погашення «тіла» кредитів плануються:

- у 2027 році – 1 494 609,0 євро або 80 245 557 грн;
- у 2028 році - 1 494 609,0 тис.євро або 83 698 104 грн;
- у 2029 році – 1 818 129,0 євро або 105 087 855 грн.

Видатки на обслуговування місцевого боргу (сплата відсотків та комісій) в цілому становитимуть:

- у 2027 році – 1 038 100,0 євро або 55 735 589 грн.
- у 2028 році - 1 177 110 євро або 65 918 160 грн.
- у 2029 році – 1 271 540 євро або 73 495 012 грн.

У зв'язку із залученими місцевими запозиченнями, прогнозні показники прямого боргу бюджету громади загалом становитимуть:

- на 31.12.2027 – 37 797 601,9 євро або 2 081 135 961 грн;

на 31.12.2028 – 40 438 189,72 євро або 2 309 425 031 грн;

на 31.12.2029 – 38 620 071,22 євро або 2 267 384 368 грн, та в подальшому будуть уточнюватись.

Крім запозичень, міська рада виступає гарантом по виконанню боргових зобов'язань за трьома кредитними угодами перед міжнародними банками, залученими комунальними підприємствами міської ради, а саме:

- КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» - за кредитною угодою з ЄБРР/ФЧТ ЄБРР (кредитний договір від 28.09.2012 із внесеними змінами від 16.02.2018) з метою реалізації проекту «Модернізація системи теплопостачання м. Тернопіль» в сумі 10 000 000,0 євро (з них кошти ФЧТ ЄБРР – 3 000 000,00 євро);

- КП «Міськавтотранс» - за кредитом Міністерства фінансів відповідно до кредитної угоди від 26.12.2019 (кошти ЄІБ) в сумі 2 000 000,0 євро з метою реалізації проекту «Міський громадський транспорт України» (придбання автобусів), зазначену угоду та відповідно гарантію, планується скасувати;

- КП «Тернопільелектротранс» - за кредитною угодою з ЄБРР (кредитний договір від 10.12.2024) в сумі 10 000 000,0 євро з метою реалізації проекту «Модернізація громадського тролейбусного транспорту у м.Тернопіль в рамках програми RLF» .

Оскільки за кредитом ЄБРР, залученим КП «Тернопільміськтеплокомуненерго», у 2027 році планується завершення виконання боргових зобов'язань, а місцева гарантія по кредиту МФУ (ЄІБ) КП «Міськавтотранс» з метою реалізації проекту «Міський громадський транспорт України» планується до скасування, загальна сума гаратованого боргу по бюджету громади прогнозується лише за кредитом ЄБРР , залученим під місцеву гарантію КП «Тернопільелектротранс», який становитиме :

станом на 31 грудня 2027 року – 10 000 000,00 євро або 550 600 000 грн;

станом на 31 грудня 2028 року - 9 000 000,00 євро або 513 990 000 грн;

станом на 31 грудня 2029 року - 8 000 000,00 євро або 469 680 000 грн.

Сума гарантійних зобов'язань бюджету громади (сплата «тіла» кредиту та відсотків і комісій) по зазначених проектах (у розмірі 50% від потреби) прогнозовано складе: у 2027 році - 112 954 732 грн, у 2028 році - 46 130 000 грн, у 2029 році - 45 693 501 грн. Зменшення обсягу гарантійних зобов'язань порівняно з 2027 роком пов'язане із остаточним виконанням у березні 2027-го року зобов'язань за кредитом ЄБРР/ФЧТ, залученим КП «Тернопільміськтеплокомуненерго».

Зазначені показники боргу обраховано виходячи із доведеного Бюджетною декларацією на 2027-2029 роки показників курсу дол. США на кінець бюджетного періоду, відкоригованих на крос – курс євро (1,14), та в подальшому будуть уточнюватись.

Враховуючи навантаження на бюджет у зв'язку із діючими проектами, а також встановлену Бюджетним кодексом України межу місцевого боргу, міська рада на сьогодні не планує надання нових місцевих гарантій у 2027-2029 роках.

В той же час ризиками, пов'язаними з управлінням боргом, є невиконання дохідної частини бюджету, зокрема, спричинене потенційними наслідками російської агресії та пов'язаною з цим несприятливою економічною та демографічною ситуацією, змінами податкового законодавства, умов кредитування, що може спричинити перевищення граничної межі боргу, витрат на обслуговування боргу, проблеми з виконанням зобов'язань, тощо.

VI. Показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету.

Основними цілями видаткової політики Тернопільської міської територіальної громади є:

- забезпечення стабільного функціонування бюджетних установ та виконання заходів, передбачених галузевими цільовими програмами. Подальше зміцнення матеріально-технічної бази бюджетних закладів;
- підвищення результативності та ефективності управління бюджетними коштами шляхом здійснення оптимізації витрат бюджету та застосування дієвих методів економії;
- забезпечення в повному обсязі потреби в асигнуваннях на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених чинним законодавством умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати, проведення розрахунків за електричну, теплову енергію, водопостачання, водовідведення та природний газ, які споживаються бюджетними установами і організаціями;
- забезпечення економного режиму використання енергоносіїв, в тому числі шляхом спрямування коштів бюджету на впровадження енергоефективних та енергозберігаючих проектів в бюджетній сфері;
- залучення додаткових фінансових ресурсів шляхом здійснення місцевих запозичень, отримання грантів міжнародних та національних донорських організацій.

Пріоритетом розвитку галузі «Освіта» на 2027-2029 роки є забезпечення кращих можливостей для дітей шляхом доступності та підвищення конкурентоспроможності освіти. Розбудова нового освітнього середовища, що відповідатиме вимогам сьогодення, задоволення потреб учасників освітнього процесу, забезпечення доступності високоякісної загальної середньої освіти для всіх мешканців громади та належного функціонування загальноосвітніх, позашкільних та дошкільних навчальних закладів, надання освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами максимально наближено до місця проживання та з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей, забезпечення функціонування ефективною та територіально-доступною мережі інклюзивно-ресурсних центрів, отримання освіти дітьми, що перебувають на довготривалому лікуванні в закладах охорони здоров'я, забезпечення належного теплового режиму, зменшення показників споживання енергоносіїв, в тому числі природного газу. Створюватимуться умови для задоволення освітніх потреб учнів з особливостями психофізичного розвитку, їх соціальної інтеграції в умовах закладу загальної середньої освіти. Вдосконалюватимуться підходи до формування замовлення на підготовку фахівців на основі прогнозу потреб економіки регіону, робота з обдарованою і талановитою молоддю, що сприятиме всебічному розвитку індивідуальності дитини, її задатків і здібностей.

Головним пріоритетом розвитку галузі «Охорона здоров'я» на 2027-2029 роки є забезпечення ефективного функціонування системи надання населенню доступної і

високоякісної спеціалізованої медичної допомоги та досягнення максимально можливого рівня здоров'я жителів громади, незалежно від віку, статі, соціального статусу. Профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, підвищення рівня ефективності використання ресурсів, формування мотивації до здорового способу життя населення та покращення демографічної ситуації. Здійснення повного комплексу заходів, спрямованих на відновлення фізичного та психологічного здоров'я, а також соціальної адаптації військових, які отримали травми або зазнали психологічного стресу під час виконання службових обов'язків.

Пріоритетом розвитку галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» на 2027-2029 роки є підвищення якості та рівня життя громадян Тернопільської громади, забезпечення адресного характеру надання соціальної підтримки, підвищення рівня охоплення соціальною підтримкою незаможних верств населення при раціональному використанні бюджетних коштів, подальше реформування сфери надання соціальних послуг та соціального захисту. Зокрема, надалі впроваджуватиметься комплексний підхід до розв'язання проблем найбільш вразливих верств населення, сприяння їх соціальній інтеграції та подоланню бідності, забезпечення захисту прав дітей, їх безпеки та благополуччя. Забезпечення соціальної підтримки військовослужбовців, членів сімей загиблих, померлих, пропалих безвісти. Забезпечення житлом військовослужбовців через сприяння участі в Програмі «ЄОселя».

Головними пріоритетами галузі «Культура і мистецтво» на 2027-2029 роки є створення умов для творчої самореалізації громадян, збереження культурно-духовної спадщини, повноцінне функціонування суспільного мовлення, що є запорукою становлення активного громадянського суспільства та задоволення його потреб в отриманні об'єктивної та неупередженої інформації, відтворення та примноження духовних і культурних здобутків українського народу, популяризація народної творчості та проведення культурно – мистецьких заходів. Формування національної свідомості громадян в Україні та закордоном серед жителів громади та внутрішньо переміщених осіб.

Пріоритетами розвитку галузі «Фізична культура і спорт» на 2027-2029 роки є всебічне фізичне виховання та створення здорової нації. Головна мета – формування у населення Тернопільської міської територіальної громади активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя, спортивно-масова робота з населенням.

Пріоритетами розвитку галузі «Житлово-комунальне господарство» на 2027-2029 роки є проведення капітальних ремонтів наявного житлового фонду, забезпечення функціонування теплових мереж, поточного утримання об'єктів благоустрою, капітального ремонту доріг, вулиць, провулків, тротуарів, мостів та експлуатацію дорожньої системи утримання, впровадження енергозберігаючих технологій та залучення інвестицій на модернізацію мереж.

Затвердити граничні показники видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету на 2027 рік – 4 582 192 540 грн, на 2028 рік – 4 651 532 780 грн, на 2029 рік – 4 690 609 781 грн головним розпорядникам бюджетних коштів згідно з додатком 6 до цього прогнозу.

Затвердити граничні показники видатків бюджету на 2027 рік – 4 582 192 540 грн, на 2028 рік – 4 651 532 780 грн, на 2029 рік – 4 690 609 781 грн за Типовою програмною

класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету згідно з додатком 7 до цього прогнозу.

Затвердити граничні показники кредитування бюджету на 2027 рік –114 954 732 грн, на 2028 рік–48 130 000 грн, на 2029 рік- 47 693 501 грн за Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету, згідно з додатком 8 до цього прогнозу.

На утримання галузі «Освіта» в 2027 році сума видатків складе –1 679 015 622 грн, в 2028 році – 1 860 932 000 грн, в 2029 році –1 977 552 751 грн.

На утримання закладів охорони здоров'я в 2027 році сума видатків складе-206 357 260 грн, в 2028 році – 213 912 224 грн, в 2029 рік – 200 957 602 грн.

На соціальний захист та соціальне забезпечення прогнозам на 2027 рік передбачено – 413 390 329 грн, на 2028 рік – 483 524 052 грн та на 2029 рік – 556 085 510 грн.

На утримання закладів культури прогнозам на 2027 рік передбачено – 86 568 350 грн, на 2028 рік – 91 138 335 грн та на 2029 рік – 95 085 579 грн.

На утримання закладів фізичної культури і спорту прогнозам на 2027 рік передбачено – 163 855 386 грн, на 2028 рік – 85 577 360 грн та на 2009 рік – 82 591 857 грн.

На утримання житлово – комунального господарства громади прогнозом на 2027 рік передбачено – 1 078 960 018 грн, в тому числі запозичення –383 883 500 грн, на 2028 рік 977 963 085– грн, в тому числі запозичення -215 600 000 грн. та на 2029 рік – 768 448 634 грн.

Видатки бюджету на 2027-2029 року плануються відповідно до галузевих Програм.

Перелік галузевих програм, що будуть діяти в 2027-2029 роках

№	Назва програми
1	Програма «Питна вода»
2	Програма розвитку житлового-комунального господарства Тернопільської міської територіальної громади
3	Програма охорони навколишнього природного середовища Тернопільської міської територіальної громади
4	Програма розвитку пасажирського транспорту
5	Програма підтримки сім'ї, оздоровлення дітей, запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі
6	Програма Молодь
7	Програма розвитку пластового руху Тернопільської міської територіальної громади
8	Програма розвитку фізичної культури і спорту
9	Комплексна програма «Здоров'я громади»
10	Програма захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання
11	Програма «Турбота»
12	Програма розвитку освіти
13	Програма «Муніципальне замовлення»

14	Програма збереження культурної спадщини
15	Програма розвитку культури і мистецтв Тернопільської міської територіальної громади
16	Програма розвитку парків
17	Програма підтримки книговидання місцевих авторів та забезпечення святкових і офіційних заходів
18	Програма розвитку малого та середнього підприємництва
19	Програма розвитку земельних відносин та охорони земель
20	Програма розвитку просторового планування та удосконалення містобудівного кадастру
21	Програма «Доступне житло»
22	Програма «Обороноздатність»
23	Програма мобілізації зусиль Тернопільської міської ради, Головного управління ДПС у Тернопільській області по забезпеченню надходжень до бюджету Тернопільської міської територіальної громади
24	Програма забезпечення пожежної і техногенної безпеки Тернопільської міської територіальної громади
25	Програма співпраці Тернопільської міської ради та управління Державної казначейської служби України у м. Тернополі Тернопільської області в сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів
26	Програма захисту населення і території Тернопільської міської територіальної громади від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру
27	Програма «Безпечна громада»
28	Програма розвитку міжнародного співробітництва, туризму та промоції Тернопільської міської територіальної громади
29	Програма виконання рішень суду про стягнення коштів
30	Програма розвитку електрозарядної інфраструктури у Тернопільській міській територіальній громаді
31	Програма підтримки ветеранів та членів їх сімей на створення (розвиток) власного бізнесу
32	Програма «Родини Героїв Тернопільської міської територіальної громади»
33	Програма «Діти Героїв Тернопільської міської територіальної громади»
34	Програма інформатизації Тернопільської міської територіальної громади
35	Програма розвитку та підтримки волонтерства
36	Програма співпраці Тернопільської міської ради та Тернопільської митниці в сфері зовнішньоекономічної діяльності

Гендерна політики в Тернопільській міській територіальній громаді будується на основі міжнародних нормативно-правових актів, ратифікованих Україною та регулюється національними нормативно-правовими актами щодо рівноправності між жінками і чоловіками.

Відповідно до ст. 51 Бюджетного кодексу України передбачено, що керівники бюджетних установ утримують чисельність працівників, військовослужбовців, осіб рядового

і начальницького складу та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату (грошове забезпечення), включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах фонду заробітної плати (грошового забезпечення), затвердженого для бюджетних установ у кошторисах.

VII. Взаємовідносини бюджету з іншими бюджетами.

Метою регулювання міжбюджетних відносин є забезпечення відповідності між повноваженнями на здійснення видатків, закріплених законодавчими актами України за бюджетами, та бюджетними ресурсами, які повинні забезпечувати виконання цих повноважень, надані норми права, які регулюють складні відносини між бюджетами щодо отримання та використання різних видів коштів, які вдосконалюють бюджетну систему України, забезпечують стабільність та об'єктивність бюджетного процесу.

Затвердити показники міжбюджетних трансфертів іншим бюджетам (державному бюджету-реверсна дотація) на 2027 рік – 203 035 200 грн згідно з додатком 11 прогнозу.

Затвердити показники міжбюджетних трансфертів іншим бюджетам (державному бюджету-реверсна дотація) на 2028 рік – 242 966 400 грн. згідно з додатком 11 прогнозу. Затвердити показники міжбюджетних трансфертів іншим бюджетам (державному бюджету-реверсна дотація) на 2029 рік – 280 460 200 грн згідно з додатком 11 прогнозу.

VIII. Інші положення та показники прогнозу бюджету.

З метою досягнення стратегічних цілей розвитку Тернопільської міської територіальної громади та забезпечення реалізації завдань, спрямованих стимулювання соціально-економічного розвитку, модернізація енергоефективності в громадських будівлях, модернізація закладів освіти та охорони здоров'я, покращення якості життя громадян та екології протягом 2027—2029 років визначені 8 ключових секторів (галузей) для публічного інвестування, які передбачають 17 пріоритетних напрямів публічних інвестицій:

- транспорт та послуги поштового зв'язку - розбудова та відновлення інфраструктури автомобільних доріг загального користування, комплексний розвиток громадського транспорту та міської інфраструктури та розвиток зарядної інфраструктури для електричного транспорту;

- муніципальна інфраструктура та послуги – розбудова та відновлення інфраструктури субнаціональних органів влади та модернізація системи теплопостачання ;

- довкілля - забезпечення захисту від шкідливої дії вод населених пунктів, виробничих об'єктів та сільськогосподарських угідь, створення безпечних умов життєдіяльності населення;

- охорона здоров'я -розбудова мережі сучасних безпечних закладів системи громадського здоров'я, забезпечення доступу до якісної медичної допомоги шляхом розбудови й модернізації об'єктів медичної інфраструктури та забезпечення медичних закладів сучасним обладнанням та медичними виробами;

- енергетика - розвиток та модернізація потужностей відновлюваної енергетики;

-культура та інформація - забезпечення збереження культурної спадщини шляхом проведення ремонтно реставраційних робіт, реставрації об'єктів культурної спадщини, в тому числі з метою подолання наслідків збройної агресії російської федерації;

-спорт, фізичне та молодіжне виховання - створення та розвиток мережі об'єктів спортивної інфраструктури з урахуванням вимог доступності та безпеки;

-освіта та наука - сучасний освітній простір та якісний зміст: лабораторії, майстерні, кабінети тощо, забезпечення доступу до якісного та безпечного харчування у закладах освіти шляхом розвитку сучасної інфраструктури їдалень/харчоблоків, підвищення рівня протипожежної безпеки в закладах та установах освіти, облаштування захисних споруд цивільного захисту (укриттів) у закладах та установах освіти, енергоефективність та енергонезалежність будівель закладів та установ освіти та реконструкція, відновлення, ремонт та нове будівництво інфраструктури закладів освіти.

Обсяг публічних інвестицій на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій на 2027 — 2029 роки становить 1 644 809 219 гривень, у тому числі у розрізі підтверджених джерел фінансового забезпечення та за роками:

Найменування показника	2027 рік (прогноз)	2028 рік (прогноз)	2029 рік (прогноз)	Разом за 2027 2029 роки (прогноз)
Кошти, що передаються із загального фонду до спеціального фонду	286 944 109	250 647 725	233 158 652	770 750 486
Запозичення	453 680 500	215 600 000		669 280 500
Місцеві гарантії	112 954 732	46 130 000	45 693 501	204 778 233
Разом (обсяг публічних інвестицій)	853 579 341	512 377 725	278 852 153	1 644 809 219

Стратегічними цілями публічних інвестицій на 2027-2029 роки є створення безпечного середовища з ефективною та надійною інфраструктурою для комфортного життя населення громади: підвищення енергоефективності, підвищення якості освіти та медичних послуг, покращення муніципальної інфраструктури, з врахуванням принципів безбар'єрності доступності для всіх категорій населення, включаючи осіб з інвалідністю, осіб з різними функціональними порушеннями , людей похилого віку, забезпечення гендерної рівності.

Міський голова

Сергій НАДАЛ

